

TÁBORI FERENC

PE MFTK

Egyirányú út? Miért nem képesek visszatérni a magyar parlamentbe az onnan kiszoruló pártok?

A hatályos magyar országgyűlési választási rendszerben az egyéni képviselőkre leadott szavazatok még jobban felértékelődtek a korábbi választási rendszerhez képest (vö. az egyéni vs. listás mandátumok száma és aránya; a megszerezhető töredékszavazatok számának megnövelése). Nem is véletlen, hogy a Fidesz-KDNP ellenében összefogó ellenzéki pártok, részben a 2018-ra „artikulálódó választópolgári akaratnak” megfelelően és a választási rendszer logikáját követve az egy körzet, egy jelölt elvet alkalmazta a 2022-es választáson. A jelöltek a 2021-es ellenzéki előválasztáson választották ki a szavazók, annak érdekében, hogy minden körzetben a legesélyesebb jelöltek mérkőzzenek meg a kormánypárti jelölttel. Az előzetes várakozások szerint ugyanis, ha nem is teljes egészében, de a korábban több ellenzéki jelölt között szétesztott szavazatok nagyrészt összeadódhatnak, így sokkal élesebbé tehetik a versenyt a kormánypártok és az ellenzék között az egyéni választókerületek szintjén. Az eredmények ismeretében tudjuk, hogy az ellenzéki szövetség csak minimális sikereket ért el a választókerületi szinten, így az előválasztás által legimált egy körzet, egy jelölt innovatív stratégia legalábbis megkérdőjeleződni látszik.

Előadásomban a Nagayama háromszög (Grofman et al., 2004; Stumpf, 2011) nevű empirikus elemzői eszköz kerül bemutatásra, amelynek elsődleges funkciója az egyéni választókerületi pártverseny jellegének grafikus megjelenítése a választási adatok alapján. A diagramon végzett szegmentációs eljárás során részleteibe menően elemzem és hasonlítom össze a 2014-es, 2018-as és 2022-es választási eredményeket. Céloom, hogy ezen kevésbé ismert és még kevésbé használt elemzői eszköz segítségével értékeljem az egy körzet, egy jelölt ellenzéki stratégiát, rávilágítva arra, hogy az egyéni kerületi pártverseny alakulása miképpen befolyásolhatja a pártrendszer koncentráltságát. Vajon miben hozott újat április 3. a pártok, az egyéni jelöltek és a verseny alakulásának szempontjaiból?